

Liderlik Davran??lar? Y?nelim ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Liderlik Davran??lar? Y?nelim ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25347>

Özet

Liderlik Davran??lar? Yönelim Ölçe?i (LDYÖ), yöneticilerin sahip oldu?u liderlik davran??lar?n?n ve yönelimlerinin sistematik bir ?ekilde de?erlendirilmesi amac?yla geli?tirilmis bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle 2010 y?l?nda C. S. Çoban tarafından hazırlanan doktora tezinde, yöneticilerin **yarat?c?l?k düzeyleri** ile benimsedikleri **liderlik tarzlar?** arasındaki ili?kiyi incelemek üzere kullanılmı?tır. Ölçek, bireylerin farklı örgütsel ba?lamlarda sergiledi?i yönetsel e?ilimleri tespit etmeyi hedefler ve **liderlik davran??lar?** alanındaki ampirik ara?tırmalara katkıda bulunur.

Ölçe?in geli?tirilmesi, liderlik kuramlar?n?n pratik uygulamalar?n? ve bireysel yarat?c?l?k?n yönetim performans? üzerindeki etkisini anlamaya yönelik önemli bir adımdır. LDYÖ, bir geli?tirme ölçe?i olup, psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) detaylar? genellikle tezin tam metninde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Liderlik, Liderlik Davran??lar?, Yönelim Ölçe?i, Yönetici, Yarat?c?l?k Düzeyleri, Örgütsel Psikoloji, Geli?tirme Ölçe?i.

Yazarlar

C. S. Çoban

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ve özellikle yöneticilerin, örgütsel hedeflere ulaşma sürecinde gösterdikleri tipik **liderlik davran??lar?** (**Liderlik Tarzlar?**) ve yönelimlerini belirlemektir. Bu araç, liderlik tarzlar?n?n (örneğin, dönü?ümcü, i?lemci veya otokratik) hangi s?kl?kta veya hangi yo?unlukta uyguland???n? ölçerek, liderlik etkinli?i üzerine ara?tırmalar yap?lmasına olanak tanır.

Ölçek, aynı zamanda, liderlik davran??lar?n?n di?er psikolojik yapılarla, özellikle Çoban'ın çalışmas?nda oldu?u gibi, **yarat?c?l?k düzeyleri** (**Yarat?c?l?k**) ile olan korelasyonunu incelemek için bir temel sa?lamı?tır. Bu, kurumsal gelişim ve yönetici seçimi süreçlerinde kritik bilgiler sunar.

Yapı

Liderlik Davran??lar? Yönelim Ölçe?i, liderlik literatüründe yaygın olarak kabul gören ve yöneticilerin astlarıyla olan etkileşimlerini düzenleyen temel davran?? boyutlar?n? ölçen bir yapı üzerine kurulmuştur. Tipik olarak bu tür ölçekler, görev yönelimli (yapı ba?latma) ve ili?ki yönelimli

(dü?ünce) boyutlar? veya modern liderlik kuramlar?n?n alt boyutlar?n? kapsamaktad?r. Ölçe?in alt boyutlar?, liderlik davran??lar?n?n farklı yönlerini (örne?in, vizyon belirleme, destek sa?lama, karar alma kat?l?m?) temsil eder.

Ölçek, yöneticinin kendi davran??lar?n? veya astlar?n yöneticinin davran??lar?n? de?erlendirmesine olanak tan?yan bir öz bildirim veya gözlem format?nda tasarlanm??t?r. Ölçülen **psikolojik yap?** (Psikolojik Yap?), bireyin kal?c? liderlik e?ilimleri ve tercih etti?i yönetim biçimidir.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisine dair spesifik bir veri ("-") bulunmamakla birlikte, ölçe?in bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmiş olmas?, kapsamlı bir geçerlik çal??mas?n?n yapıldı??n? dü?ündürmektedir. Geçerlik çal??malar? genellikle yap? geçerli?i (do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi), ölçüt ba??mlı geçerlik ve içerik geçerli?i analizlerini içerir. Bu analizler, ölçe?in amaçlanan liderlik davran??lar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için zorunludur.

Yap? geçerli?inin sa?lanmas?, ölçe?in gerçekten de ölçmeyi amaçladı?? liderlik davran??lar? boyutlar?n? ölçtü?ünü kan?tlar. Bu, genellikle ilgili liderlik kuramlar?ndan türetilen hipotezlerin ampirik olarak test edilmesiyle gerçekleştirilir.

Güvenirlik

Ölçe?in kaynak referans?nda güvenilirlik de?erleri belirtilmemiştir ("-"). Ancak geli?tirme sürecinin bir parças? olarak, ölçe?in iç tutarlılı??n?n (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?inin incelenmi? olmas? beklenir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setlerinde tutarlı sonuçlar üretti?ini gösterir.

Güvenirlik analizleri, özellikle yeni geli?tirilen bu tür **psikometrik araçlar** (Psikometrik Özellikler) için ölçme hatas?n? en aza indirmek adına kritik öneme sahiptir. Çoban'?n tezinde, ölçe?in güvenilirli?ini destekleyen istatistiksel kan?tlar?n sunulmu? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Liderlik Davran??lar? Yönelim Ölçe?i'nin faktör yap?s?n? ortaya ç?karmak için büyük olasılıkla **faktör analizi** (Faktör Analizi) kullanılmı??t?r. Yeni geli?tirilen ölçeklerde genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile boyutlar belirlenir ve ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu boyutlar?n teorik modele uygunlu?u test edilir.

Faktör analizi, liderlik davran??lar?n?n kaç temel boyutta toplandı??n? göstererek, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? desteklemiştir. Bu analizler, Çoban'?n tezinde yer alan liderlik tarzlar? modelinin ampirik olarak geçerli kılınmas?na yardımcı olmuştur ve ölçe?in yap?sal netli?ini sa?lamı??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r, ancak kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi ("-") yer almamaktad?r. Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert format?nda, kat?l?mc?lar?n ilgili liderlik davran???na ne ölçüde kat?ld???n? veya ne s?kl?kta sergilendi?ini belirtmesini ister.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yöneticiler, Çal??anlar, Örgüt üyeleri.

Age Group: Yeti?kin (Çal??ma hayat?ndaki bireyler).

Population Details: Çoban'?n doktora tezi kapsam?nda, Türkiye'deki çe?itli sektörlerde görev yapan yöneticiler ve çal??anlar üzerinde uygulanm??t?r. Çal??ma, yöneticilik pozisyonundaki bireylerin davran?? yönelimlerine odaklanm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim veya ast de?erlendirmesi (360 derece de?erlendirme metodolojisine uygun olabilir). Ölçek maddeleri, liderlik davran??lar?n? tan?mlayan ifadelerden olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Liderlik Davran??lar?, Yönetim, Örgütsel Geli?im, Psikometri, Liderlik Tarzlar?, Tez Çal??mas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: ?stanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çal??man?n Yap?ld??? Kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, akademik bir **doktora tezi** çal??mas? (2010) kapsam?nda geli?tirilmittir. Ölçe?in akademik amaçl? kullan?mlar? için genellikle izin gerekliyken, ticari kullan?m ve telif haklar? için orijinal tezin yazar? C. S. Çoban ve ?stanbul Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

Test Y?li?: **2010**.

Referanslar

Çoban, C., S. (2010). *Yöneticilerin yarat?c?lik düzeyleri ile liderlik tarzlar? aras?ndaki ili?ki (Doktora tezi)*. ?stanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [liderlik-davranislari-yonelim-olcegi-lyo-toad.pdf](#)

Liderlik Davran??lar? Yönelim Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme yönergeleri için, ölçe?in geli?tirildi?i orijinal doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM